

(המשך מעמוד 37)

כל זה לא נעשה רק לשם שמיים, וכדי למצוא חן בעיני אלה. המדיניות הסעודית נובעת מאינטרסים סעודיים בסיסיים, כפי שהם נראים לשליטי סעודיה. והיא אחת מעבודות היסוד במרחב ובעולם כפריס תש"ט. המטרה של פעולה היא להחזיר את הג'ון הפלסטיני לזקבוק. הבקבוק יהיה בצורת מדינה פלסטינית עצמאית בגדה וברצועה, אשר כירי תה בירושלים (המזרחית).

במדינה זו תשלוט, לפי הערכת הסעודים, הצמרת השמרנית של אש"ף, יחד עם הצמרת השמרנית של האוכלוסיה המקומית. שם יתרכז המרץ הלאומי של הפלסטינים, ושם ימצא את ביטויו במאבקים פנימיים, כמו בכל מדינה, לשם יחזור אותם פליטים פלסטיניים שלא יוכלו או שלא ירצו להישאר בכפר.

הפלסטינים שישארו בסעודיה ובשאר הארצות הערביות יירגעו, יהיו ויעבדו בשקט, כמו היהודים בכל הארצות. הבעיה הפלסטינית תחול מלהית בעיה, ואחת הסכנות הגדולות ביותר לקיומו של המישטר הסעודי, העשיר ביותר בעולם, ולשאר המישטרים הערביים השמרניים תחלוף.

זהו החזון הסעודי. ומכיוון שסעודיה מחזיקה קה עתה בעמדת-מפתח בכלכלה ובמדיניות של העולם, שאיפה זו הטיביעה את חותמה על כל מאורעות תשל"ט.

אללה, נכח ופלסטינים

את האימפריה ההתולדות של תשל"ט נאמרה עליידי פרשן ישראלי. היא הגדירה את המצב כך: "אללה נתן לערבים את הנפט. ואלוהים נתן לנו את יהדות ארצות-הברית. נראה מי ינצח בעימות ביניהם." ואכן, פיוור היהודים בעולם מביא עימו ברכה גדולה לישראל. היהודים אינם מספקים לישראל רק נשק, אלא גם תמיכה מדינית מאסיבית, ודווקא בזירה המכריעת — ארצות-הברית. אילו היו ששה מיליון היהודים, החיים בארצות-הברית, קמים באחד הימים ועולים כור לם לישראל, יתכן כי כוחה המדיני של ישראל היה פוחת ולא גדל.

זהו אחד הפאראדוקסים של ההיסטוריה. שהרי הציונות קמה כדי לקבץ את הגלויות ולחסלן. בתשל"ט היתה למנהיגי ישראל סיבה רבה לשמוח על כך, שלפחות הגלות האמריקאית לא חסלה. לחץ ה"לובי" היהודי בו וושינגטון, בעזרת ההשפעה העצומה של היהודים על אמצעי-התיקורת האמריקאיים, על הפוליטיקה המקומית ועל חלק מן המשק, איון במידה מסוימת את לחץ הנפט הערבי.

מעטים שמו לב לכך שאותו הדבר עצמו קרה לפלסטינים.

הפורה הפלסטינית היא תוצאה של הטרגדיה הלא-מית של עם זה, שמחצית בניו נעקרה מאדמת הארץ בשתי מלחמות. בעוד שהמחצית השנייה חיה בארץ מאז תש"ה תחת כיבוש ירדני ומצרי, ואחר-כך ישראלי. הפורה מעניקה לעם הפלסטיני, שהגיע השנה ל-4.2 מיליון נפש, עצמה שדא יכרה להיות לו, אינו היה מרוכז כולו בשטח אחד. הקיבוצים הפלסטיניים בסעודיה ובנסוכיות הנפט, בירדן, בלבנון, בסוריה ובארצות אחרות, המהווים איום מתמיד על המישטרים והשליטים, מהווים תמריץ כביר למישטרים אלה לפתור את הבעיה הפלסטינית. המהפכה של תומיני באיראן, והחשש שהפלסטינים עלולים להידבק בהצידק החומיניסטי, מזקיקים תמריץ זה.

כל זה היה ברור על אגוור אלסאדאת, למרות ש-מצריים עצמה פגיעה פחות מאשר המדינות הערביות האחרות. משום שהקיבוץ הפלסטיני בה קטן, ועומד תחת פיקוח מישטרי חמור. כשהתם אלסאדאת על הסכמי קמפ-דייוויד, הרגיע את עוזריו מלאי-החששות. הוא האמין כי תוך כמה חודשים יתחילו שיחות רציניות על הממשלה-העצמי הפלסטיני, וכי בדיונים אלה תוכיח מצ-ריים בעליל לכל העולם הערבי, שהיא לוחמת כארי על ישות לאומית אוטונומית, שתוביל תוך חמש שנים לה-קמת מדינה פלסטינית עצמאית.

אם אכן קיומה הנשיא המצרי לכך, טעה. בתום תש-ל"ט, שנה אחרי חתימת הסכמי קמפ-דייוויד וחצי שנה אחרי חתימת חוזה-השלום, התברר סופית לכל בר-ידעת בעולם הערבי, כי ממשלת-ישראל אינה חולמת כלל על אוטונומיה אמיתית, שתהווה פרוודור לטרקלין של עצ-מאות. תנופת ההתנחלות הישראלית גברה, כל גילוי מדיני עצמאי בשטחים הכבושים דוכא ביד רמה. ישראל כאילו יצאה מגדרה כדי להצדיק את הטענות החרי-פות ביותר של הפלסטינים נגד הסכמי קמפ-דייוויד. במצב זה עמד איסאדאת לפני ברירה אכ-זרית: לפוצץ אתה את המשא-המתן, או להשלים עם המצב, לצמיתות או לפחות עד החזרת שטחיו. הוא בחר בדרך השנייה, ובכך הוציא את עצמו עוד יותר מן הקונסנזוס ה-ערבי, שהפך, למעשה, קונסנזוס עולמי.

אדבעה זושכלים ראשונים

יזמו של קונסנזוס זה הוא עתה העובדה הבול-טת ביותר בגישת העולם לענייני המרחב. ביטא אותו אנדרו יאנג, בפרשה שהסעירה את אר-צות-הברית לקראת סוף תשל"ט. יאנג פוטר מפני ש-

ביטא בפה מלא ובמעשים את אשר אומרים כל מעצבי המדיניות האמריקאית בשוחות פרטיות, מאחורי דלתות סגורות. ברית-המעצות והגוש הקומוניסטי ביטאו אותו מאז ראשית שנות ה-70, וזהו, אולי, הנושא היחיד שבו הם תמימי-דעים עם סין הקומוניסטית. ביטא אותו העיר לם השלישי, בוועידה העולמית הגדולה שהתכנסה בסוף תשל"ט בהוואנה, ושבה התקוטטו כימעט על כל הנוש-אים האחרים. ביטא אותו האו"ם, כאשר העניק לאש"ף מעמד של מדינה-בדרך, והזמין את יאסר עראפאת לנאום לפניו, כאילו היה ראש-ממשלה. גם מצריים שותפה עק-רונית לקונסנזוס זה, למרות שהיא טוענת שיש לה דרך משלה להגשמתו.

אף שהדברים מופיעים בניסוחים שונים בהצהרות ובמיסמכים של המדינות השונות, ניתן למצוא קונסנזוס זה בארבעה עקרונות:

המשך הסיכסוך הישראלי-ערבי מסכן את יסודות הכלכלה העולמית והיציבות הבינ-לאומית.

לא יתכן שזום אמיתי במרחב בני פות-רון הבעיה הפלסטינית.

אין פיתרון לבעיה הפלסטינית אלא ע-לידי הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועת-עזה, לצד ישראל.

אין מנהיגות פלסטינית יעילה, שעומה ניתן לשאת ולתת עי כך, מולכד אש"ף.

בשניונים קלים בניסוח יכלו לחתום על עקרונות אלה ליאנוני ברזניב ואלרי ז'סקאר-ד'אסטנג, היו"ר הואה וברונו קרייטיק, הלמשט שמירט ויוליוס ניררה, מאר-גארט תאצ'ר ובישוע אנקומה, אנדרו יאנג ונחום גולד-מן, ניקולה צ'אוצ'סקו והמרשל טיטו, האפו אל-אסד ואגוור אל-סאדאת, ואילו העו — גם זביגניב בז'ינסקי והנשיא ג'ימי קארטר.

בישראל תמכה בהם תנועת שלי"י וחלק ממחנה-הש-

„שעת'י שגם אתה היית פרוע בזמך!"

לום, המאוגד בתנועה שלום עכשיו ובמועצה הישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני.

„אנשפליה רעה"

ב סוף 1953 הושמע הרעיון של דויקיום ישראלי-פלסטיני בשתי מדינות לאומיות שכנות בפעם הרא-שונה בעולם — מעל עמודי העולם הזה. לרגל המהומות שפרצו אז בגדה המערבית, קרא השבועון למדינת יש-ראל לעודד את הקמתה של תנועת-שיחרור פלסטינית, לציידי אותה בנשק, בכסף ובתחנות-שידור, ולסייע לה להשתחרר מן השליטון ההאשמי תוך ברית עם ישראל. בצורה מפורטת ומגובשת הגיש העולם הזה תוכנית זו בחג השבועות, 1957.

באותם הימים לא היה גורם אחד בעולם שתמך ברעיון זה.

כל מדינות העולם, במערב ובמזרח, תמכו בסטא-טוס-קו של חלוקת הארץ בין ישראל, ירדן ומצריים. כל המדינות הערביות תמכו בכך אף הן. הן תבעו מי-ש-ראל למעשה רק להעניק לפליטים הפלסטיניים את הבחי-רה בין שיבה מולדת ובין קבלת פיצויים.

גם הציבור הפלסטיני היה רחוק מרעיון המדינה בי-גדה וברצועה. הוא שלל את עצם קיומה של ישראל, ועדיין נלהב או לסיסמות כגון „לזרוק אותם לים". כאשר קם אש"ף בראשית שנות ה-60 הוא אימץ לעצמו את האמנה-הפלסטינית המפורסמת, הקוראת לה-קמת מדינה פלסטינית לאומית בכל רחבי הארץ, וחיסול

הישות הציונית. לאחר מכן המיר את השאיפה הזאת ברעיון של „רפובליקה דמוקרטית חילונית", שבה „יהיו ביחד מוסלמים, נוצרים ויהודים".

עוד בראשית 1971 פירסם אש"ף, כהוצאתו הרשמית, ספר „שבו נינה מה שקרא „תוכנית אבנר", להקמת מדינה פלסטינית בגדה ובי-רצועה לצד ישראל, מ„מחודת ציונית", וכי „מזימה נגד העם הפלסטיני".

גם מילחמת ששת-הימים, שאיחדה את כל הארץ שממערב לירדן תחת שילטון ישראלי, לא שינתה מצב זה. הקונסנזוס העולמי שלמחרת-המלחמה בא לידי בי-טוי בהחלטת מועצת-הביטחון 242, המתעלמת לחלוטין מקיומו של העם הפלסטיני. ההחלטה, שנתקבלה בנו-במבר 1967, המישה חודשים אחרי מילחמת ששת-הימים, תבעה למעשה להחזיר את הסטאטוס-קו-ראשית-המלחמה — המצב שהיה קיים לפני המלחמה.

כיצו השנים שחלפו מאז התקדם העניין הפלסטיני כצעדי-ענק, אף שמועדם לא היה נדמה כאילו זו משהו. הדבר הזכיר את מישהקי היודים הקרוי בשפת ירדן הארץ „מכשפליה רעה".

רעיון זה: שורה של ילדים מנסה להתקרב אל קו היעד, שם עומד ילד כשגבו אליהם. בכל פעם שהילד מסתובב, חייבים כולם לעמוד במקום ללא תנועה. אך בכל פעם הם עומדים קפואים במקום קרוב יותר לקו הסיום — עד שהם מגיעים אליו.

הנשק של „אין ברירה"

ה גרם ליצירת הקונסנזוס העולמי, לא רק לגבי עצם הפיתרון שהכל דחהו לפני זמן כה קצר, אלא גם לגבי רוב פרטי החשובים — כגון בעיית-ירושלים? אין מנוס מן המסקנה, שפעילות-הטרור תרמו תרומה רבה לכך. „לולא ביצענו פעולות אלה, לא היה איש שם לב אינו ואל בעייתנו", טוענים גם פלסטינים הסוברים מאלימות.

הפלסטינים, האהבים להשתמש בדוגמות מן ההיס-טוריה הציונית, מצביעים על העובדה שכך קרה גם לי-רעיון הציוני. דווקא מעשי-הוועה החמורים ביותר — רצח הלורד מוין, פיצוץ מלון החלך דויד ותליית שני סרג'נטים עליידי אצל שיכנעו את האנגלים להסתלק מכאן, אמר היסטוריון פלסטיני, גם פרשנים בריטיים סבורים כי דווקא מעשי-הוועה הקיצוני ביותר — תל-תל שני הסמלים הבריטיים והעמים-מפפע, בצורה ברור טאלית ביותר, כתגמול על תליית אנשי-מחתרת עבריים — הוא שהגדיש את הסאה אצל האנגלים וגרם להחל-טתם לסיים את המנדאט.

מעשי-הוועה של הפלסטינים בעולם, כגון רצח ה-ספורטאים הישראליים במינכן, פיצוץ מטוס סוויט-איר, חטיפת-הטוסים — נוסף על המעשים שבוצעו בישראל עצמה, כגון הוועות נמלה-התעופה לוד, בבית-שאן, בי-מעלות, בכבישי-החוף, והשנה בנהריה, התחזרו לתודעת העולם שיש בעייה פלסטינית, ושיש לפתור אותה.

הטרור-הנגדי הישראלי, שהופעל בלבנון באמצעות הפצצות, הפגנות ופשיטות, עזר גם הוא למקד את תש-ר מתילב העולם לבעייה הפלסטינית. האירועים משכו את אמצעי-התיקורת, ואלה החלו מדווחים על אספקטים שהעולם התעלם מהם עד כה — קיומו של עם בלי מו-דת, הפליטים הנמקים במחנות מזה 30 שנים ויותר, החלטת הפלסטינים להגיע לידי עצמאות לאומית.

בתשל"ט עבר מרכיב-הכובד לא פעם אל המתרחש בשטחים הכבושים עצמם, שם הופיעו לראשונה הסי-מנים המובחנים של לואמי קלאסי, המוכרים לעו-לם, ופעולות-הדיכוי של שילטונות-הכיבוש, המוכרות לא-פחות. סגירת בתי-ספר ומיכללות, הטלת עוצר, מעצרים המוניים, תלונות על עינויים, שביחות כלליות, ההפגנה ההמונית של תושבי שכם, כשבראשם צועדים כל ראשי הציבור — כל אלה דיברו בשפה שיהיתה מובנת לכל. היו שהאשימו את מחדלי התעמולה הישראלית בסחף הגובר בדעת-הקהל העולמית, והתפעלו מן הגאונות של התעמולה הערבית. לטענות אלה אין שחר. התעמולה הישראלית-הציונית-היהודית היא הטובה ביותר בעולם. היא מאטיוויה ובלתי-גילאית. היא נעזרת בשליטה הכי-מ-ע-טוטאלית של היהודים בכלי-התיקורת בארצות רבות, וביחוד בארצות-הברית. התעמולה הערבית נש-ארה צולעת, חובבנית, בלתי-מתאמת. במשך שנים רבות כימעט ואי-אפשר היה לערבי לזכות באיזכור בעיתון אמריקאי או גרמני.

אולם התעמולה הגאונית ביותר אינה יכולה להצליח, בחברה חופשית, כשהיא נוגדת את מושגיה-היסוד המקובלים.

כרבע האחרון של המאה ה-20, זכות ההגדרה העצ-מית של העמים היא מושכל-ראשון. שכל אדם נאור מקבל אותו כדבר מובן מאליו. ברעש העולם השתכנע שקיים עם פלסטיני, היה ההמשך מובן מאליו: להכרה בזכותו להגדרה עצמית. למדינה משלו ולליצוג עצמאי עליידי

הנהגה שהוא רוצה בה. כאשר נצטיירה לעיני העולם התמונה הי-קלאסית של מישטר-כיבוש, המדכא עם השואף לעצמאות, היתה התוצאה נתונה-מראש, שום תעמולה בעולם אינה יכולה להצליח כאשר הפלוזיויה מראה חיילים המושגים, המפתעים על תלמודי כית-ספר, או ירדים מרוסקים כי-מחנה-פיזיים מופצץ. שום הסבר הגיוני, טיעון מתוחכם או תחבולה תעמולתית אינם יכולים לעמוד לפני תמונת אדה.

כך, בהדרגה, יום אחרי יום, מבלי שאיש עמד על כך, נוצר קונסנזוס בינלאומי, הוא נוצר, כמו קונסנזוס כזה, תחילה בליבנותיהם של מיליוני בני-אדם, בני עמים שונים, שהגיבו בצורה אחידה על מראה עיניהם. בהי-